

1 **HYGIENICKÁ PÉČE** PÉČE O DUTINU ÚSTNÍ

2 **CÍLE**

- zajištění osobní hygieny
- dosažení pocitu tělesné a psychické pohody
- prevence vzniku zánětlivých a plísňových onemocnění
- nácvik soběstačnosti
-

3 **POMŮCKY**

- ochranné rukavice
- kelímek na výplach dutiny ústní
- kartáček na zuby
- pasta na zuby
- trubička na pití
- emitní miska
- glycerinové tyčinky na ošetření dutiny ústní
- ručníky
- jednorázová podložka
-

4 **PŘÍPRAVA PACIENTA**

- informace o výkonu
- soběstačný pacient provádí hygienu dutiny ústní sám

5 **POSTUP**

6 **POSTUP- 1.**

- seznámíme nemocného s výkonem
- připravíme a zkontrolujeme pomůcky
- oblečeme si ochranné pomůcky
- uložíme pacienta do zvýšené polohy
- ložní prádlo chráníme jednorázovou podložkou
-

7 **POSTUP – 2.**

- čistíme horní zuby od dásní dolů, dolní zuby od kořene nahoru, od zadních stoliček k řezákům, skusné plochy krouživými pohyby
- vyplachujeme ústa pacienta podle potřeby
- všímáme si změn a defektů v dutině ústní
- umělý chrup vyjmeme čtverci mulu do emitní misky, umyjeme kartáčkem a pastou pod tekoucí vodou

8 **PÉČE PO VÝKONU**

- změny nebo defekty v dutině ústní ošetříme dle ordinace lékaře a zaznamenáme do dokumentace

9 **MOŽNÉ KOMPLIKACE**

- Krvácení, bolest
- Onemocnění zubů a dutiny ústní patří mezi častá (většinou), avšak nezávažná onemocnění.
- Onemocnění mají často souběh anebo návaznost na nemoci kožní a onemocnění cest dýchacích a polykacích, nebo jsou projevem infekcí, alergií, prekanceróz či nádorů nebo symptomem řady interních, neurologických a dalších onemocnění.

•

10 **Péče o umělý chrup**

- Dovoluje-li to stav nemocného, necháme ho, aby si sám umělý chrup vyndal, vyčistil kartáčkem, pastou a řádně opláchl
- Jinak jej vyndáme z úst sami s použitím mulu a řádně vyčistíme
- Nemocnému pak zbylé zuby v ústech také vyčistíme a ústa vypláchneme
- Na noc necháváme umělý chrup v nádobce s čistou vodou nebo s prostředkem pro péči o protézu, na nočním stolku nemocného
- Umělý chrup čistíme dle potřeby, po každém jídle, nejméně 2xdenně
- Umělý chrup operovaných nebo těžce nemocných řádně vyčistíme a pak dobře uložíme
- S umělým chrupem zacházíme vždy opatrně

11

12 **Související ošetřovatelské diagnózy**

- deficit sebedpěče při koupání a hygieně - 00108
- poškozená dentice - 00048
- poškozená ústní sliznice - 00045

13 **ZUBNÍ HYGIENA PRO DOSPĚLÉ**

14 **ZVLÁŠTNOSTI PÉČE O CHRUP DĚTÍ**

15

16

- Péče o dětské zoubky začíná ve chvíli, kdy se začne prořezávat ten první.
- Zpočátku stačí zub otírat vatovým polštářkem nebo měkkým hadříčkem a celý zub otřít od lepkavých zbytků mléka a kaše.
- Během prořezávání dalších zoubků je vhodné koupit v lékárně tzv. prstáček. Je to gumový návlek na dospělý ukazovák z měkkého silikonu bez obsahu PVC, na kterém jsou měkké štětinky. Tím rodič otírá zoubky alespoň dvakrát denně a začíná dítě zvykat na čištění zubů.
- Kolem roku věku dítě se může začít čistit kartáčkem. Důležité je, aby štětiny na kartáčku byly co nejměkčí.